

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 4640

гр. София, 09.04.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 116-ТИ СЪСТАВ, в закрито заседание на девети април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: П. Г. П.

като разгледа докладваното от П. Г. П. Наказателно дело частен характер № 20241110204905 по описа за 2024 година

Съдът намира, че тъжбата, подадена от Т. Д. П. срещу Д. М. не отговаря на императивните изисквания на чл.81, ал.1 от НПК – в нея липсват обстоятелства за престъпление.

В частната тъжба се посочва, че тъжителят П. е домоуправител на етажна собственост в ж.к. Дружба 1 в град София, подавал множество сигнали до 08 РУ СДВР, един от които разпределен на Д. М. – старши инспектор в съответната структура на МВР. Сочи се, че същият извършил проверка по сигнала и съставил докладна и обективирал в нея инкриминираните твърдения, а именно, че „В тази връзка бе проведен разговор с полицейските и младши полицейските инспектори, обслужващи района на жк. Дружба 1, които заявиха, че поддържат постоянна връзка с всички посочени в писмото домоуправители, като единствено Т. П. отказва каквато и да била комуникация и не желае да бъде притесняван и занимаван.

В тъжбата се посочват и специфични изисквания на тъжителя за провеждане на срещи и комуникация между него и служителите на 08 РУ СДВР. Сочи, че твърдението в докладна е невярно и позорно, а същият бил активен в решаване на проблемите на квартала, макар и да се страхувал за сигурността си ако се провеждат разпити с него в 08 РУ СДВР, не желаел преписки по негови сигнали да се разглеждат от служители на 08 РУ СДВР.

Посочва, че за докладната записка е разбрал на 15.03.2024г. при запознаване с пр.пр. 48527/2022, а докладната е изготвена на неустановена дата през 2022 година.

Счита, че с депозирана докладна М. е осъществил състава на чл. 147 НК, ал. 1, като е разгласила позорни обстоятелства за тъжителя.

Дейността на съдията-докладчик по производствата от частен характер включва преценка дали в тъжбата са изложени факти, които могат да се

субсумират под конкретен престъпен състав. Тази предварителна оценка на твърденията на тъжителя гарантира, че в съдебното заседание ще се разгледат само такива обвинения, които обективно могат да ангажират наказателната отговорност на дадено лице за деяние, което се преследва по инициатива на пострадалия. В правомощията на съдията-докладчик е да прецени дали в тъжбата, с която е сезиран, е описано престъпление, преследвано по тъжба на пострадалия, и ако отговорът е отрицателен, тъй като е описано несъставомерно поведение – да прекрати наказателното производство, поради липса на тъжба съгласно чл.250, ал.1, т.2 от НПК. Изисква се оценъчна дейност на съдията докладчик, която следва да констатира дали в тъжбата се твърдят факти, които могат да се подведат под определен фактически състав на престъпление по НК.

В наказателната доктрина е изяснено несъмнено, че престъплението „клевета“ се осъществява по два начина. Едната от формите на престъплението клевета се характеризира с разгласяването на несъществуващо позорно обстоятелство, свързано с личността на пострадалия, което е от естество да накърни доброто му име в обществото. Това обстоятелство може да се отнася до миналото или настоящото поведение на жертвата, което да е укоримо от гледна точка на господстващия морал. Може да касае прояви от личния живот на пострадалия /например брачна изневяра, побой и тормоз на близките, пиянство, употреба на наркотици/ или да отразява отрицателни качества на жертвата /например твърдението, че пострадалият е зъл, че страда от венерическа болест, че е наркоман и пияница/.

При втората форма на престъплението чрез клеветата се приписва на пострадалия неизвършено от него престъпление. При нея деецът твърди пред трето лице/а, че пострадалият е извършил някакво конкретно престъпление, което той в действителност не е извършил, което твърдение се отразява отрицателно на доброто име и честта му.

За да е налице клевета, следва деецът съзнателно да съобщи на друго неистини, позорящи обстоятелства, свързани с личността на пострадалия.

В съдебната практика, както и в правната доктрина, безпротиворечиво е прието, че предмет на клевета могат да бъдат единствено твърдения с конкретно съдържание, които носят информация за точно определени обстоятелства, време, място, лице, които да бъдат позорни, неприемливи от гледна точка на общоприетите морални разбирания и да предизвикват негативна оценка на обществото или в частност да представляват приписване на престъпление.

Следва да се отбележи и че съставът на клеветата е свързан с разгласяване на определени факти, конкретни обстоятелства, конкретни прояви на засегнатия, а не с вменяване на определени неконкретизирани отрицателни качества, отрицателни оценки, съждения, епитети и т.н.

Затова престъплението се осъществява чрез изразяване на твърдения – с конкретизирано съдържание по смисъл, така че да носи информация за конкретно обстоятелство, факт, време, място, лице, процес, а не да са изложени абстрактно и да се сочат лицата и другите инкриминирани данни общо, без да се разбира точно и определено за кое лице се отнасят тези обстоятелства и какви реално са тези обстоятелства. В този смисъл изводите, които някой си прави от прочетеното или чуто, създаването на различни версии, предположения, аналогии, внушение, мнение – не са клевета. Те не могат да бъдат доказани и не подлежат на доказване.

При преценка дали посочените в тъжбата факти разкриват извършено престъпление, съдията докладчик намира, че отговорът на този въпрос е отрицателен, защото в случая в тъжбата не се съдържат твърдения, които могат да се отждествят с приписване на престъпление или разгласяване на позорни обстоятелства за личността на тъжителя. Това е така тъй като посочените като клеветнически изрази не покриват горепосочените критерии, за да бъдат причислени към категорията „позорни обстоятелства“ или приписване на престъпление.

Съдът следва да посочи, че от така депозираната тъжба става ясно, че инкриминираните изрази са точно възпроизведени в тъжбата, доколкото са цитирани дословно от написаното от М. в докладната му, депозирана до началника на 08 РУ СДВР. Същите не подлежат на допълнителна конкретизация от страна на тъжителя и съдът не намира за нужно да дава допълнителни указания в тази насока, тъй като всички инкриминирани изрази по изложеното в самата тъжба съответстват дословно и са тъждествени на употребените в докладната от служителя на МВР. Ето защо единствено следва да се прецени дали те отговарят на посочените по-горе критерии и в принципен план да се характеризират като клеветнически. В случая проверката не сочи това да е така.

Инкриминирани твърдения са, че „В тази връзка бе проведен разговор с полицейските и младши полицейските инспектори, обслужващи района на жк. Дружба 1, които заявиха, че поддържат постоянна връзка с всички посочени в писмото домоуправители, като единствено Т. П. отказва каквато и да била комуникация и не желае да бъде притесняван и занимаван. и те по никакъв начин не отговарят на описаните критерии, доколкото това са от една страна оценъчни съждения и субективна интерпретация на П. във връзка с комуникацията му с държавните структури на МВР. Самите твърдения в докладната, дословно пресъздадени в тъжбата, не разкриват никаква конкретика, няма твърдения отказът на тъжителя да комуникира със служители на МВР да е неправилен, престъпен, респективно в нарушение на нормативен акт. Право на едно лице е да отказва комуникация, да не желае да извършва определени действия, които не се твърди да са му вменени от правото и то да е длъжно да го извършва, касае се за оценка на поведението на тъжителя в качеството му на домоуправител. Самият израз не преписва нито престъпление на тъжителя, нито пък е

позорящ, а е израз на субективните възприятия на М. и не е увреждащ репутацията на П., представлява лични впечатления и оценъчни съждения и, противно на посоченото в тъжбата, не представлява клеветнически твърдения.

Дори да се приеме, че се касае за фактическо твърдение, което дори да се окаже невярно, но действително съобщено писмено от М. в докладната записка, същото е лишено от която и да е характеристика на клеветническо твърдение. Изначално няма нищо позорящо като семантика на използваните изразни средства и на самото значение на написаното. Всъщност се касае за субективни и лишени от логическа и езикова опора твърдения на тъжителя, че е налице позорящо твърдение за личността му. Инкриминираните изрази са без всякаква форма на конкретика и не са в състояние да ангажират наказателната отговорност на М..

В този смисъл тези инкриминирани изрази, които са точен цитат от докладната на М., не могат да бъдат изобщо обективно възприети като съставомерни по чл.147 от НК.

В трайната практика на Европейския съд по правата на човека в Страсбург се прави разграничение между факти и мнения, които съдържат преценка или оценка. Така например по делото “Лингенс срещу Австрия” се приема, че е нужно да се направи грижливо разграничение между фактите и оценъчните съждения. Съществуването на факти може да бъде установено, докато истинността на оценъчни съждения не се поддава на доказване. Доказването на истинността на оценъчните съждения е неизпълнимо и нарушава самата свобода на мнение, която е основна част от правото, гарантирано от чл. 10 от Конвенцията. От значение е въпросът дали изявленията на лицето, което упражнява свободата на словото, имат обективна и фактическа основа. Трябва да се прави разлика между твърденията за определени факти, които имат негативен характер и упражняването на правото на критика. И именно тази разлика е разграничителната граница между правото на лицата да критикуват чужда работа, действия, думи и т.н. и засягането на тяхната лична субективна правна сфера, което осъществява престъпен състав. В случая в докладната на М., видно от изложеното в тъжбата, са обективирани както оценъчни съждения поведението на тъжител, а именно, че е некомуникативен, така и фактически твърдения, които обаче нямат негативна конотация, още по-малко смислово биха могли обективно да бъдат възприети като позорящи.

Отделно, макар и същите да притежават и белезите на фактически твърдени, че тъжителят отказва комуникация и не желае да бъде притесняван и занимаван, те не са позорни по никой от посочените по-горе критерии и не приписват престъпление на П., доколкото никъде в докладната не се твърди, че отказът за комуникация и твърдяното обективирано желание на тъжителя да не бъде безпокоен и занимаван са противоправни, респективно престъпни. Същите не са и позорящи, доколкото по никакъв начин не създават в

обществото мнение и нагласи, че тъжителят е лице със несъответстващо на морала и обществените нагласи поведение, като изразът не е в състояние и от естество да накърни доброто му име в обществото.

Съдията докладчик намира, че в случая обстоятелствата в частната тъжба поради изложените съображения не са позорни и недостойни от гледна точка на общоприетите морални разбирания, както и не представляват приписване на престъпление. Тъжителят е инкриминирал изрази, които не са нито клеветнически, нито позорящи личността му, а са от една страна оценъчни съждения, както и обективирани писмено факти, които дори и да са неверни, не накърняват доброто име на тъжителя в обществото и са изначално негодни да послужат за повдигане на наказателно обвинение. Отделно от това самият тъжителя признава, че има специфични изисквания по отношение на комуникацията си със служители на 08 РУ СДВР, като дори признава в жалбата си да отказва да се явява в тази структура на МВР при определени обстоятелства.

Следва да се посочи, че предвид специфичността на производството за престъпления, преследвани по тъжба на пострадалия, именно в тежест на последния е да индивидуализира, конкретизира и посочи ясно и изчерпателно обстоятелствата, въз основа на които се подава частната тъжба. Именно от обстоятелствената част на частната тъжба се определя и формулира фактическата рамка на частното обвинение, въз основа на която лицето, срещу което е насочена тя, организира своята защита. В нея следва да бъдат изложени факти, а не предположения и субективна оценка на подалия я. Основната процесуална функция на тъжбата е да формулира частното обвинение и по този начин да определи предмета на доказване в наказателното дело от частен характер и съответно да даде възможност на подсъдимия да упражни правото си на защита срещу нея.

Поради тези съображения съдът намира, че тъжбата, подадена от П., не отговаря на изискванията на чл. 81, ал. 1 от НПК, при липсата на процесуални способности за преодоляване на недостатъците и, тъй като посочените в тъжбата обстоятелства не могат да бъдат субсумирани под хипотезата на който и да било състав на престъпление, преследвано по частен или общ ред. Тъжбата е ясно формулирана, инкриминираните фрази също, поради обстоятелството, че се касае за точни изрази под формата на цитати, тяхното допълнително изясняване и конкретизиране не е необходимо и не би довело до друг резултат.

Поради тези съображения съдът намира, че описаното в тъжбата не съставлява престъпление.

Съдът следва да укаже на тъжителя, че ако твърди настъпили неимуществени вреди от поведението на лицата, то следва да предяви претенцията си си пред гражданския съд, защото тези вреди не са в резултат

на извършено престъпление

Водим от горното и на основание чл.250, ал.1, т.2 от НПК

РАЗПОРЕДИ:

ПРЕКРАТЯВА наказателното производство по н.ч.х.д.№ 4905/2024 год.по описа на СРС, НО, 116-ти състав.

РАЗПОРЕЖДАНЕТО подлежи на обжалване в 7-дневен срок от получаване на съобщението пред Софийски градски съд по реда на глава двадесет и втора.

ПРЕПИС да се връчи на частния тъжител.

Съдия при Софийски районен съд: _____